

Vai trò của Hội Liên hiệp Phụ nữ cấp tỉnh trong tuyên truyền về mô hình gia đình nông thôn mới kiểu mẫu - từ thực tiễn tỉnh Hà Tĩnh

ThS. NGUYỄN THỊ VIỆT HÀ

Huyện ủy Vũ Quang, tỉnh Hà Tĩnh; Email: viethapnht@gmail.com

Tóm tắt: Xây dựng nông thôn mới là một chủ trương lớn của Đảng và Nhà nước ta, nhằm mục tiêu đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa nông nghiệp, nông thôn, tạo ra sự chuyển biến rõ rệt đời sống vật chất và tinh thần cho người dân. Những năm qua, Hội Liên hiệp Phụ nữ tỉnh Hà Tĩnh đã và đang làm tốt việc tuyên truyền xây dựng mô hình gia đình nông thôn mới kiểu mẫu - một trong những nội dung của chương trình xây dựng nông thôn mới kiểu mẫu - để nhân rộng và lan tỏa trong toàn tỉnh. Đây có thể xem là những kinh nghiệm quý để Hội Liên hiệp Phụ nữ của các địa phương khác trên cả nước có thể tham khảo và vận dụng.

Từ khóa: Hội Liên hiệp Phụ nữ cấp tỉnh; mô hình gia đình nông thôn mới kiểu mẫu; tỉnh Hà Tĩnh.

1. Đặt vấn đề

Nghị quyết số 26-NQ/TW ngày 05/8/2008 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng đã lần đầu tiên đề cập đến vấn đề nông nghiệp, nông dân, nông thôn và nông thôn mới tại Hội nghị Trung ương 7 (khóa X). Theo Nghị quyết này, nông thôn mới được định nghĩa là một nông thôn tiến bộ, có hạ tầng đồng bộ và đời sống văn hóa phong phú. Tuy nhiên, nông thôn mới cũng phải duy trì tính truyền thống và những nét đặc trưng riêng biệt của từng vùng, từng dân tộc nhằm tăng cường giá trị đoàn kết cộng đồng và cải thiện mức sống cho người dân. Nông thôn mới không chỉ đơn thuần là nông thôn phát triển về hạ tầng và nâng cao đời sống văn hóa, mà còn là một sự kết hợp đặc biệt giữa tiến bộ và bảo tồn giá trị truyền thống.

Theo đó, đòi hỏi phải duy trì và phát huy tính đa dạng, đặc trưng độc đáo của từng vùng, từng dân tộc trong quá trình xây dựng và phát triển nông thôn mới. Bởi vì chỉ khi nông thôn mới giữ vững bản sắc của mình, nâng cao giá trị đoàn kết cộng đồng và nâng cao chất lượng sống của người dân, nó mới thực sự có thể phát triển bền vững và có ý nghĩa sâu sắc.

Chính vì vậy, vấn đề đặt ra là, mỗi địa phương phải xuất phát từ điều kiện cụ thể của địa phương mình, đồng thời dựa trên tinh thần Nghị quyết 26 của Đảng để xây dựng kế hoạch, thiết kế nội dung

xây dựng nông thôn mới cho phù hợp với ưu thế, nét văn hóa đặc thù góp phần đa dạng hóa nội dung xây dựng nông thôn mới trên phạm vi cả nước. Trong đó, xây dựng mô hình gia đình nông thôn mới kiểu mẫu là một trong những minh chứng sống động chứng minh cho điều đó. Và Hội Liên hiệp Phụ nữ tỉnh Hà Tĩnh đang làm rất tốt việc tuyên truyền thực hiện mô hình này tại địa phương.

2. Vai trò của Hội Liên hiệp Phụ nữ cấp tỉnh trong tuyên truyền về xây dựng nông thôn mới và mô hình gia đình nông thôn mới kiểu mẫu - từ thực tiễn Hà Tĩnh

Hội Liên hiệp Phụ nữ cấp tỉnh là tổ chức chính trị - xã hội trong hệ thống chính trị của của một tỉnh/thành phố, đại diện cho quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của các tầng lớp phụ nữ trên địa bàn; phấn đấu vì sự phát triển của phụ nữ và bình đẳng giới. Hội là thành viên của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam của tỉnh. Hội có nhiều nhiệm vụ quan trọng, trong đó đáng chú ý là các nhiệm vụ:

(1) Tuyên truyền, giáo dục chính trị, tư tưởng, lý tưởng cách mạng, phẩm chất đạo đức, lối sống; đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước;

(2) Vận động các tầng lớp phụ nữ chủ động, tích cực thực hiện đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, tham gia xây dựng Đảng, Nhà nước, phát triển kinh tế - xã hội và bảo

vệ Tổ quốc; vận động, hỗ trợ phụ nữ nâng cao năng lực, trình độ, xây dựng gia đình hạnh phúc, cải thiện đời sống vật chất, tinh thần của phụ nữ.

Như vậy có thể thấy, Hội Liên hiệp Phụ nữ cấp tỉnh có vai trò vô cùng quan trọng trong công tác xây dựng nông thôn mới ở mỗi địa phương hiện nay. Quan trọng nhất là tuyên truyền và vận động các tầng lớp phụ nữ trên địa bàn nắm vững chủ trương, đường lối của Đảng và Nhà nước về Chương trình mục tiêu quốc gia về xây dựng nông thôn mới qua các giai đoạn. Trong đó, đặc biệt là việc tuyên truyền về mô hình gia đình nông thôn mới kiểu mẫu để lan tỏa và nhân rộng trong giai đoạn xây dựng nông thôn mới kiểu mẫu.

Mô hình gia đình nông thôn mới kiểu mẫu là một khái niệm được phát triển trong bối cảnh xây dựng nông thôn mới ở Việt Nam, nhằm nâng cao chất lượng cuộc sống của người dân nông thôn, phát triển kinh tế - xã hội, và bảo vệ môi trường. Do vậy, trong bối cảnh Chương trình mục tiêu quốc gia về xây dựng nông thôn mới ở nước ta bước sang giai đoạn xây dựng nông thôn mới nâng cao, nông thôn mới kiểu mẫu thì mô hình gia đình nông thôn mới kiểu mẫu về cơ bản phải đáp ứng các tiêu chí và đặc điểm sau:

Thứ nhất, kinh tế gia đình phát triển bền vững. Muốn vậy, phải đa dạng hóa thu nhập, bằng cách có nhiều nguồn thu nhập khác nhau; phải biết ứng dụng khoa học kỹ thuật vào sản xuất nông nghiệp, nâng cao năng suất và chất lượng sản phẩm; chú trọng phát triển kinh tế xanh bền vững, tiết kiệm nước, giảm thiểu sử dụng hóa chất, và bảo vệ môi trường.

Thứ hai, các gia đình có ý thức học tập, nâng cao trình độ văn hóa, và tham gia các hoạt động văn hóa cộng đồng; thực hiện tốt các biện pháp phòng bệnh, khám chữa bệnh định kỳ, và có kiến thức về dinh dưỡng, vệ sinh an toàn thực phẩm; quan tâm đến việc học hành của con cái, tạo điều kiện để con cái được học tập và phát triển toàn diện.

Thứ ba, gia đình sống trong môi trường xanh - sạch - đẹp. Nhà ở được xây dựng kiên cố, đảm bảo an toàn và tiện nghi; thực hiện tốt công tác vệ sinh môi trường, xử lý rác thải đúng cách, và có hệ thống thoát nước hợp lý; tạo không gian sống trong lành và thân thiện với môi trường. *Thứ tư*, gia đình luôn đoàn kết, hòa thuận và tiến bộ. Gia đình có tinh thần

đoàn kết, hỗ trợ lẫn nhau trong cuộc sống và công việc; tích cực tham gia các hoạt động xã hội, từ thiện, và các phong trào xây dựng nông thôn mới; luôn tìm tòi, học hỏi và áp dụng các phương pháp mới để cải thiện cuộc sống và sản xuất. *Thứ năm*, gia đình có ý thức tuân thủ pháp luật, không vi phạm các quy định về an ninh trật tự; thực hiện các biện pháp đảm bảo an toàn trong sinh hoạt và sản xuất, phòng chống cháy nổ, tai nạn lao động.v.v.

Xuất phát từ những định hướng trên, năm 2010, Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam phát động cuộc vận động "Xây dựng gia đình 5 không 3 sạch" để hưởng ứng chương trình xây dựng nông thôn mới. Mô hình gia đình 5 không, 3 sạch bao gồm các tiêu chí: không đói nghèo; không vi phạm pháp luật và tệ nạn xã hội; không có bạo lực gia đình; không sinh con thứ 3 trở lên; không có trẻ em suy dinh dưỡng và bỏ học; sạch nhà; sạch bếp; sạch ngõ...

Đại hội đại biểu Phụ nữ toàn quốc lần thứ XIII, Trung ương Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam đã bổ sung, điều chỉnh một số tiêu chí, mô hình mới trong thực hiện cuộc vận động cho phù hợp, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ xây dựng nông thôn mới trong giai đoạn hiện nay, đó là xây dựng mô hình "Gia đình 5 có, 3 sạch" có ngôi nhà an toàn, có sinh kế bền vững, có sức khỏe, có kiến thức, có nếp sống văn hóa; sạch nhà, sạch bếp, sạch ngõ.

Hưởng ứng chủ trương của Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam, năm 2021 Hội Liên hiệp Phụ nữ tỉnh Hà Tĩnh đã phát động phong trào xây dựng gia đình nông thôn mới kiểu mẫu theo mô hình "Gia đình 5 có, 3 sạch". Theo đó, hoạt động tuyên truyền cho các tầng lớp phụ nữ trên địa bàn tỉnh về mô hình này được chú trọng và đã gặt hái được những thành công đáng ghi nhận. Giai đoạn 2019 - 2024, Hội liên hiệp phụ nữ tỉnh Hà Tĩnh đã triển khai xây dựng mô hình "Gia đình nông thôn mới kiểu mẫu" gồm "Gia đình 5 có - nông thôn mới kiểu mẫu", "Gia đình 5 có - đô thị văn minh" tại 13/13 huyện, thành phố, thị xã trên địa bàn toàn tỉnh.

Đến nay, sau 05 năm triển khai thí điểm, mô hình có sức lan tỏa lớn, từ 97 mô hình với sự tham gia của 1.546 thành viên giai đoạn 2019 - 2022, đến đầu năm 2025 sau 03 năm đẩy mạnh tuyên truyền nhân rộng mô hình đã phát triển được 118 câu lạc bộ với 4.505 thành viên là các hộ gia đình trên địa bàn toàn

tỉnh Hà Tĩnh tham gia. Sức lan tỏa rộng khắp mô hình này nhờ hoạt động tuyên truyền đã minh chứng cho thành công của Hội Liên hiệp Phụ nữ cấp tỉnh trong triển khai thực hiện cuộc vận động của Trung ương Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ xây dựng nông thôn mới trong giai đoạn hiện nay.

Vì vậy, đề phong trào này của Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam ngày càng phát triển trên phạm vi cả nước, cần xuất phát từ kinh nghiệm của Hội Liên hiệp Phụ nữ Hà Tĩnh để nhân rộng trong giai đoạn xây dựng nông thôn mới nâng cao, nông thôn mới kiểu mẫu hiện nay..

3. Một số giải pháp phát huy vai trò của Hội Liên hiệp Phụ nữ cấp tỉnh trong tuyên truyền về mô hình gia đình nông thôn mới kiểu mẫu - từ thực tiễn Hà Tĩnh

Một là, đối với đối với các chủ thể tuyên truyền của Hội Liên hiệp Phụ nữ cấp tỉnh.

Trước hết, phải đào tạo, bồi dưỡng nâng cao năng lực cho cán bộ hội các cấp, trong đó có đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên của Hội. Đồng thời, cung cấp kiến thức về kỹ năng truyền thông, phương pháp tiếp cận cộng đồng và cách thức tuyên truyền hiệu quả.

Thứ hai, xây dựng tài liệu hướng dẫn chuẩn phục vụ công tác tuyên truyền. Cần biên soạn tài liệu hướng dẫn chi tiết về mô hình gia đình nông thôn mới kiểu mẫu, bao gồm các tiêu chí cụ thể, lợi ích đem lại và cách thức áp dụng trong thực tế. Thêm vào đó, cần cung cấp các tài liệu truyền thông như tờ rơi, poster, video clip để hỗ trợ công tác tuyên truyền.

Thứ ba, tăng cường vai trò lãnh đạo và quản lý đối với công tác tuyên truyền mô hình gia đình nông thôn mới của Hội. Đề cao trách nhiệm các cấp ủy đảng, đảng viên, tăng cường vai trò lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp ủy đảng, theo dõi, kiểm tra, giám sát, đánh giá rút kinh nghiệm để kịp thời tháo gỡ khó khăn, vướng mắc cho các cấp hội phụ nữ trong quá trình tuyên truyền.

Thứ tư, phải tổ chức các hoạt động truyền thông sáng tạo và nhân rộng các điển hình tiên tiến. Cần tổ chức các hội thảo, tọa đàm, diễn đàn để trao đổi

Hai là, đối với nội dung tuyên truyền xây dựng mô hình gia đình nông thôn mới kiểu mẫu của Hội Liên hiệp Phụ nữ cấp tỉnh.

Cần thường xuyên tổng kết thực tiễn để hoàn thiện bộ tiêu chí về mô hình gia đình nông thôn mới kiểu mẫu, trong đó, cần tập trung vào các giải pháp: Tổ chức sơ, tổng kết kịp thời gắn với biểu dương, khen thưởng để động viên, khuyến khích, nhân rộng các mô hình, các gương điển hình có cách làm hay; nắm bắt kịp thời những vấn đề khó khăn, vướng mắc để có các giải pháp phù hợp.

Hàng năm, tổ chức rà soát, đánh giá chính xác thực trạng việc xây dựng mô hình tại các địa bàn, tiếp tục hoàn thiện bộ tiêu chí do Hội Liên hiệp Phụ nữ cấp tỉnh ban hành. Đồng thời, ban hành văn bản chỉ đạo, hướng dẫn các cấp Hội triển khai thực hiện xây dựng thí điểm mô hình "Gia đình nông thôn mới kiểu mẫu" lồng ghép nội dung tuyên truyền về mô hình gia đình nông thôn mới kiểu mẫu với các nội dung tuyên truyền khác của Hội gắn với các chương trình, dự án, đề án đầu tư phát triển; xây dựng các chương trình chuyên đề tuyên truyền về mô hình gia đình nông thôn mới kiểu mẫu.

Trên các phương tiện truyền thông của Hội trên mạng xã hội thì nội dung tuyên truyền cần đăng tải thường xuyên, đều đặn, thông tin rõ ràng, cụ thể và ngắn gọn; cần phải lên kế hoạch nội dung cho từng tháng, chủ động tương tác với người theo dõi, giải đáp các thắc mắc của người theo dõi. Đặc biệt, nội dung thông tin phải phù hợp với nhu cầu và đặc điểm của đối tượng là phụ nữ nông thôn, có trình độ nhận thức còn nhiều hạn chế.

Ba là, đối với phương thức tuyên truyền mô hình gia đình nông thôn mới kiểu mẫu của Hội Liên hiệp Phụ nữ cấp tỉnh.

Cần phải kết hợp hiệu quả và đa dạng hóa giữa các hình thức tuyên truyền trực tiếp và tuyên truyền gián tiếp, gồm: Tổ chức hội nghị tuyên truyền tại xã/thôn, xóm/khu dân cư; Tuyên truyền qua các hội thi, video truyền thông; Tập huấn, tuyên truyền tại tỉnh và cơ sở; Sử dụng hiệu quả Cổng thông tin điện tử của hệ thống Hội từ tỉnh đến cơ sở; Tuyên truyền trực tiếp tại các cuộc sinh hoạt nhân dân, hội nghị chi Hội phụ nữ; Phát tờ rơi, tờ gấp; Tuyên truyền qua loa truyền thanh địa phương. Tăng cường sử dụng phương pháp trực quan, phương pháp nêu gương và phương pháp thăm quan thực tiễn trong tuyên truyền về mô hình gia đình nông thôn mới kiểu mẫu của Hội. Chú trọng sử dụng và kết hợp sử

dụng hiệu quả các phương tiện truyền thông hiện đại, qua các nền tảng mạng xã hội như Zalo, Facebook, Fanpage□

Bốn là, đối với đối tượng tuyên truyền trong tuyên truyền mô hình gia đình nông thôn mới kiểu mẫu của Hội Liên hiệp Phụ nữ cấp tỉnh.

Nâng cao ý thức cho người dân trong việc duy trì thói quen giữ gìn nhà cửa sạch sẽ, gọn gàng, ngăn nắp, xây dựng môi trường sống xanh, sạch đẹp; duy trì mối quan hệ làng xóm, tăng cường giao lưu, chia sẻ, giúp đỡ nhau trong cuộc sống hàng ngày, chia sẻ kinh nghiệm trong phát triển kinh tế, nâng cao thu nhập cho các hộ gia đình... Đặc biệt là phát huy vai trò của các hộ gia đình trong việc xây dựng nếp sống văn minh, giữ gìn giá trị văn hóa, hạnh phúc gia đình nhằm thực hiện có hiệu quả cuộc vận động xây dựng gia đình □5 không, 3 sạch□, góp phần vun đắp giá trị gia đình Việt Nam. Tạo điều kiện cho các hội viên và người dân có nhiều cơ hội để tiếp cận, học tập, nhân rộng mô hình gia đình nông thôn mới kiểu mẫu. Khuyến khích các gia đình không ngừng học hỏi kinh nghiệm, cách làm hay trong phát triển kinh tế, nâng cao giá trị tốt đẹp, truyền thống gia đình, giúp các nhóm tiêu chí đề ra đạt hiệu quả cao hơn. Tổ chức tập huấn, hướng dẫn các kiến thức phát triển kinh tế xây dựng vườn hộ, vườn mẫu, cách thức phân loại và xử lý rác thải, nước thải tại hộ gia đình, sắp xếp nhà cửa, công trình phụ trợ, cải tạo vườn tạp, chỉnh trang vườn hộ, cảnh quan môi trường, hàng rào xanh, tập huấn nâng cao kiến thức, kỹ năng xây dựng và tổ chức cuộc sống gia đình, phòng chống bạo lực, phát huy bình đẳng giới...

Năm là, đối với các điều kiện đảm bảo cho hoạt động tuyên truyền của Hội Liên hiệp Phụ nữ cấp tỉnh.

Hội Liên hiệp Phụ nữ cấp tỉnh cần tăng cường đầu tư cơ sở vật chất - kỹ thuật cho hoạt động tuyên truyền của Hội. Thực tế việc thí điểm tuyên truyền mô hình gia đình nông thôn mới kiểu mẫu trên địa bàn tỉnh Hà Tĩnh của Hội Liên hiệp Phụ nữ các cấp thời gian qua cho thấy, những địa phương có cơ sở vật chất - kỹ thuật tốt cho hoạt động tuyên truyền thì nơi đó đạt hiệu quả tuyên truyền cao. Hội nên giành một phần kinh phí để tăng cường đầu tư cơ sở vật chất, kỹ thuật đồng bộ phục vụ công tác tuyên truyền. Hoạt động tuyên truyền của Hội Liên hiệp

Phụ nữ cấp cơ sở cần được xã hội hóa đầu tư cơ sở vật chất. Chế độ, chính sách cho đội ngũ cán bộ của Hội cần được quan tâm, bởi từ thực tiễn ở Hà Tĩnh cho thấy, việc khơi dậy vai trò chủ thể của mỗi thành viên cùng chung sức xây dựng nông thôn mới hiện đại, văn minh, bền vững, giàu bản sắc có đóng góp lớn và thâm lắng của đội ngũ cán bộ của Hội và hội viên.

4. Kết luận

Từ thực tiễn công tác tuyên truyền mô hình gia đình nông thôn mới kiểu mẫu của Hội Liên hiệp Phụ nữ ở Hà Tĩnh cho thấy, vai trò của Hội Liên hiệp Phụ nữ các cấp là rất quan trọng trong quá trình thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia về xây dựng nông thôn mới. Cùng với các thành tố khác của hệ thống chính trị các cấp, dưới sự lãnh đạo của cấp ủy đảng, sự chỉ đạo của Trung ương Hội, Hội Liên hiệp Phụ nữ cấp tỉnh hoàn toàn có thể phát huy được vai trò của mình một cách hiệu quả trong quá trình xây dựng nông thôn mới kiểu mẫu giai đoạn hiện nay, đặc biệt là trong công tác tuyên truyền xây dựng mô hình gia đình nông thôn mới kiểu mẫu. Với những gì mà Hội Liên hiệp Phụ nữ Hà Tĩnh đã làm được, có thể trở thành những kinh nghiệm quý để Hội Liên hiệp Phụ nữ cấp tỉnh trên phạm vi cả nước vận dụng vào địa phương mình trong thời gian tới./.

TÀI LIỆU THAM KHẢO:

1. Đảng Cộng sản Việt Nam (2022), Nghị quyết Hội nghị Trung ương lần thứ 5 (Khóa XIII) □*về nông nghiệp, nông dân, nông thôn đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045*□, Hà Nội.
2. Thủ tướng Chính phủ (2017), Quyết định số 938/QĐ-TTg, ngày 30/6/2017 *về phê duyệt Đề án tuyên truyền, giáo dục, vận động, hỗ trợ phụ nữ tham gia giải quyết một số vấn đề xã hội liên quan đến phụ nữ (giai đoạn 2017 - 2027)*, Hà Nội.
3. Hội LHPN Việt Nam (2022), *Báo cáo Chính trị đại hội đại biểu Phụ nữ toàn quốc lần thứ XIII*, Hà Nội.
4. Hội LHPN tỉnh Hà Tĩnh (2021), *Báo cáo Chính trị đại hội đại biểu Phụ nữ toàn tỉnh lần thứ XVI*.
5. Hội Liên hiệp Phụ nữ tỉnh Hà Tĩnh (2023): □*Báo cáo kết quả xây dựng thí điểm mô hình □Gia đình nông thôn mới kiểu mẫu□*□